

dali; zmanjkalo jim je v to — vkljub „ehren-gabe“ nemškega schulvereina v znesku 100.000 kron — noveev. Je pač križ! Samo nemško besedičenje še ne zida šolskih poslopij!

Roditeljski večer priredi učiteljski zbor c. kr. deške ljudske šole v Idriji v soboto, dne 25. t. m., ob 8. uri zvečer v telovadnici. Vzpored: 1. Kdaj smemo pričakovati boljših časov? (Gosp. Josip Novak.) 2. Razgovori in nasveti.

Pri Sv. Jerneju na Stajerskem je umrla dne 15. t. m. gdč. Marija Kralj, začasno upokojena učiteljica, rod. Ljubljanka. Tuberkuloza — učiteljska bolezen — jo je spravila v prezgodnji grob. N. v m. p.

Panorama - Kosmorama na Dvorskem trgu pod Narodno kavarno. — Lastništvo tega umetniškega zavoda nam poroča, da se je pogodilo za dobavo slik z znamenito tvrdko, ki ima centralo v Petrogradu, na Dunaju, v Kijevu, Revalu in Dorpatu. Ta tvrdka si je stavila kot posebno nalogo, izvršiti krasne kolorirane slike dežele Kranjske, tako, da bo krasota naše dežele kmalu znana po vsem svetu. Brezdvomno bo to močno vplivalo na promet tujcev. To bo torej velikanska reklama za Kranjsko. Prva serija teh slik je razstavljena ta teden v „Panorami - Kosmorami“, in sicer „Bohinjska proga od Trbiža do Gorice.“ — Nato sledi druga naravna čuda Kranjske. — Šolskim vodstvom in učiteljskim priporočamo prav posebno ta narodni umetniški zavod. Več pove vsakotedenski oglas v našem listu.

Tako je prav! Iz ormoškega okraja nam poročajo: Štajerski deželni šolski svet je poslal pretekli teden okrajnemu šolskemu svetu nakaznice za učiteljsko v povišanih šolah. Takoj drugi dan so dotičniki že imeli nakaznice v rokah. Čast!

Zahvala. Zahvaljujem se društvu „Selbsthilfe der Lehrerschaft Steiermarks“, ki mi je takoj ob smrti mojega soproga, g. nadučitelja Alojzija Hechenbergerja, izplačala 1430 K. Priporočam pristop k temu društvu vsem kolegom in kolegijam. — Št. Ožbald, 10. januarja 1908. Josipina Hechenbergerjeva, učiteljica in nadučiteljica vdova.

Iz Istre nam pišejo: Popolnoma priznavamo vodstvo „Zaveze“, da ni mogoče resno odgovoriti na take silovite izbruhe sirovosti, kakor jih ima „Naša moč“ v št. 5 s 3. dne januarja t. l. pod naslovom „En šomašter je bil...“ Sicer pa dandanes šomaštrov ni več; bili so le v konkordatski dobi, dokler so pomagali farovžkim kuharicam trebiti solato in čistiti gospodove škornje. Vendar pa, da se izbije klin s klinom, je najbolje, ako se odgovori z narodno pesmijo:

En fajmošter je bil,
je kuharec natlačil,
pa drugo je dobil.

Tovariše učitelje in učiteljice opozarjamo iznova na kamniški teden „Naš List“, ki so ga dobili na ogled vsi naši somišljeniki. „Naš List“ iskreno in energično zagovarja slovensko učiteljsko in njegove interese ter prav odločno odbija klerikalne naskoke na naše šolstvo, učiteljsvo in „Zavezo“. Svoje tovariše prosimo, naj se zavzamejo s svojim vplivom, da se naroče na „Naš List“ slovenska bralna društva in čitalnice ter javnilo kali, v katerih obuje učiteljsvo. Svoji k svojim in za svoje! Podpirajmo, da nas morejo podpirati!

Razgled po šolskem svetu.

Ljudskih šol je v Dalmaciji 428 s 685 razredi; od 57.625 otrok, obvezanih pohajati šolo, jih je lansko leto obiskavalo 53.000. Učitelj je bilo 413, učiteljice 310.

Ponemčevanje. Nemški „Schulverein“ je v prvih 25. letih svojega obstanka na jezikovni meji v 46 šolah nemški vzgojil 68.970 otrok. „Sudmarka“ je na doslej slovenski meji nakupila 300 oralov slovenske zemlje in na nji naselila nemške kmete. Tako narašča delo za nemški most do Adrije.

Trgovska visoka šola na Dunaju. „Narodni Listy“ poročajo: Trgovsko visoko šolo otvoro slovesno dne 2. februarja na Dunaju. Otvoritve se udeležita trgovinski minister dr. Fiedler in minister Gessmann. V enoletnem tečaju bodo poučevali na navedeni šoli poleg strokovnih predmetov tudi knjigovodsko kalkulacijo in obrtno zakonodajo. Posebni docent predava enkrat tedensko v češčini obrtno zakonodajo.

Prošnja madjarskih učiteljev banu. „Budapesti Hirlap“ poroča iz Zemuna, da so madjarski učitelji, ki so nameščeni na Hrvaškem, odposlali banu Rauchu prošnjo, naj razveljavi nabredbo bivšega sekijskega načelnika za uk in bogočastje Rojca, s katero se je madjarskim učiteljem na Hrvaškem odvzela volilna pravica.

Odlikovanje za mučenje šolskih otrok. Iz Poznanja poročajo: Pravcati dež odlikovanj je prišel na ljudske pruske učitelje za potlačeneje stavke poljskih šolarjev. Tako je bilo v zahodni Prusiji h koncu leta odlikovanih 14 poljskih učiteljev, dva ravnatelja, pet uradnikov šolskega nadzorstva, 6 načelnikov občin in okrajev 1 dež. svetnik in 1 nadgozdar. Na Poznanjskem je dobilo red rdečega orla, oziroma red krone 4. vrste: 19 nadzorov, 2 šolska svetovalca, 10 nadučiteljev in 53 ljud. učiteljev.

Z gospodarskega polja.

Zopet podražnje premoga. Trgovci s premogom so zopet podražili premog za 10 vinarjev pri 50 kilogramih. Svoj skep utemeljujejo s tem, da jim je trboveljska družba premog podražila za 15 vinarjev, železnica pa tovarnino za 2 K. In spričo takim dejstvom se upajo krščanski socialci v državnem zboru trditi, da ni nobene draginje in da so vse pritožbe o draginji le slepilo.

Tudi petrolej se podraži. Avstrijski čistilci petroleja so sklenili zopet zvišati ceno za pol krone, t. j. na 27 K.

I. slovensko društvo perotinarjev in rejcev vseh malih domačih živali v Trzinu sklicuje s tem svoj drugi redni občni zbor, ki se vrši v nedeljo, dne 26. januarja 1908, v gostilnici „Sluga“ v Trzinu točno ob 2. uri popoldne s sledečim vzporedom: 1. letno poročilo predsednika; 2. branje zapisnika zadnje občne seje; 3. poročilo blagajnika in preglednikov; 4. poročilo knjižničarja; 5. predložitev društvenega imetja; 6. izprememba pravil; 7. volitev: a) predsednika in njega namestnika; b) tajnika in njega namestnika; c) blagajnika; d) knjižničarja; e) svetnika; f) dveh preglednikov; 8. prosti predlogi; 9. predavanje in zaključek. Po I. vseslovenskem shodu v Ljubljani z dne 27. oktobra 1907 je postalo zanimanje za naše društvo vedno večje, ter se izražala večstranska želja, da se stalno premesti v Ljubljano, ker bi se tam zamoglo društvo v vsakem oziru bolje razviti ter delovati v širšem delokrogu. — Ker je ta misel dalekosežnega in velevažnega pomena, upoštevalo je vodstvo to pri sestavi dnevnega reda ter pod šesto točko ustavilo „Izpremembo pravil“, kar je neobhodno potrebno, ako se društvo preseli v Ljubljano. Pri tej točki razpravljalo se bo tudi o potrebnosti ter preselitve, ter je zaradi tega nujno potrebno, da se te občne seje, v kateri se bo odločila nadaljna usoda društva, udeležijo po možnosti vsi društveni člani. — Ne ustrašite se daljše poti ali morebiti slabega vremena in malih potnih stroškov, ampak pridite vsi, katerim je resnično ležeče na razvoju in napredku društva, da se složno pogovorimo o tem velevažnem koraku, ki ga nameravamo storiti.

Listnica uredništva.

K. M. v K.: Mi nismo dobili tistega poročila, pač pa ga čitamo v „Gorenju“. — Na Kras: Prihodnjič! — V Buzet: Porabimo prihodnjič. Prosimo večkrat kaj takega. Morda stalno. Saj si lahko s tovariši razdelite delo. — Iz — Začnemo prihodnjič. Za ostalo prosimo, le vrlo naprej! V Prago menda avgusta. Se ni določeno natanko.

Listnica upravnitva.

Čenjeni naročniki! Od mnogih so mi došli pozivi, naj jim naznamim, koliko so pri „Tovarišu“ še na dolgu. Žal, da mi doslej zbog preobilnega posla še ni bilo moči ustreči. Ko uredim vse, potem izkažem svojdas na ovitkih, koliko ima vsak plačanega, na kar vas bom pa še enkrat prej v listnici opozoril. Mislim pa, cenjeni naročniki, da približno vsak ve, kako je z njim. Pošlje naj toraj sigurno toliko, kolikor misli, da je na dolgu. Odzvali so se mojemu zadnjemu vabilu res — kljub resni prošnji na vse — le že priznajo točni naročniki. Od drugih — malo, prav, prav malo: Blagajna zahteva svoje pravice. Tiskarna tudi. Torej! Tovariši! Vsak skleni trdno, da plača 1. svečana vsaj enoletno naročnino — ampak vsak, brez izjeme. Ako pošlje vsak izmed 1200 naročnikov s 1. II. t. l. obolov 8 K, potem je blagajna našega stanovskega lista vsaj toliko podprta, da mu bo moči izhajati. Tisti, ki so več na dolgu, naj pošiljajo pozneje makari po 2 K. Upravnik bo vpisaval tudi te male vsote z veseljem, dasi mu bo to dalo mnogo dela. Naredite tedaj upravniku to veselje, zakaj ura je dvanajsta. Iz mrtvila! — Ako kdo ne dobi lista, naj reklamira! Naročnino za „Tovariša“, prosim, pošiljajte edinole na Upravnitvo Učit. Tov. Gradišče št. 2 pa ne na tiskarno, ali skupno za Domače ognjišče, Popotnika itd. Računi se drugače preveč mešajo. Priporoča se Vam v lepi nadeji Upravnik.

Uradni razpisi učiteljskih služb.

Št. 85. Kranjsko. 46 1—1
Na dvorazredni ljudski šoli na Sori je stalno oddati učno mesto s postavnimi prejemi. Pravilno opremljene prošnje naj se predlagajo semkaj predpisanim potom do 12. februarja 1908. Prosilci, ki v kranjski javni službi še niso stalno nameščeni, morajo z državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno fizično sposobnost za šolsko službo. C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani, dne 8. januarja 1908.

Št. 137. 47 1—1

Na dvorazredni ljudski šoli v Ornem vrhu se razpisuje s tem drugo učno mesto v stalno nameščenje. Pravilno opremljene prošnje naj se predlagajo semkaj predpisanim potom do 19. februarja 1908. Prosilci, ki v kranjski javni šolski službi še niso stalno nameščeni, morajo z državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno fizično sposobnost za šolsko službo. C. kr. okr. šolski svet v Logatecu, dne 18. januarja 1907.

Št. 138. 48 1—1

Na enorazredni ljudski šoli v Godoviču se razpisuje s tem učno mesto v stalno nameščenje. Pravilno opremljene prošnje naj se službenim potom semkaj predlagajo do 19. februarja 1908. Prosilci, ki v kranjski javni šolski službi še niso stalno nameščeni, morajo z državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno telesno sposobnost za šolsko službo. C. kr. okrajni šolski svet v Logatecu, dne 18. januarja 1908.

St. 112. Štajersko. 49 1—1

Učiteljske in šolskega vodje službe. V celjskem političnem okraju se bodo s pričetkom poletnega tečaja 1908 sledeče učiteljske službe stalno dopolnile: Na enorazredni ljudski šoli v Žusemu (II. krajni razred) mesto šolskega vodje, na petrazrednici v Braslovčah (II. krajni razred), na dvorazrednici v Letušu (krajni šolski svet Braslovče, III. krajni razred) in na štirirazredni dekliški šoli v Šmarji (II. krajni razred) po eno mesto učiteljice, na petrazredni ljudski šoli v Polzeli (II. krajni razred) eno moško in eno žensko učiteljsko mesto, oboje s prostim stanovanjem. Pravilno opremljene prošnje se imajo postavnim službenim potom vložiti do dne 20. svečna 1908 pri dotičnem krajnem šolskem svetu. Celje, dne 17. prosinca 1908.

Članom društva „Selbsthilfe der Lehrerschaft Steiermarks“.

Decembra meseca 1907. sta umrla društvenika Matija Altenbuchner in Alojzij Hoehenberg. Donesek 4 K je plačati meseca januarja 1908. Obenem se opozarja, da je plačati 2 K za rezervni zaklad in 1 K (ne 50 h!) za upravne stroške. Vsoto 7 K je moči plačati tudi v dveh rokih. Gospodje zapniki naj opozore člane svojega okraja na ta razglas. O d b o r.

PANORAMA KOSMORAMA v Ljubljani, Dvorski trg št. 3 (pod Narodno kavarno). 6 52—4

Od 25. januarja do vštetega 1. februarja: Finsko, dežela 1000 jezer. Helsingfors.

Narodna knjigarna

12 52—12 v Ljubljani, Jurčičev trg št. 3

združena s trgovino s šolskimi, pisalnimi, risalnimi in drugimi v to stroko spadajočimi potrebščinami, se priporoča vsemu zavednemu naprednemu učiteljsstvu za dobavljenje vseh knjig in časopisov ter šolskih in drugih potrebščin.

Prva vipavska vinorejska zadruga v Vipavi

prilporeča čislannemu učiteljsstvu svojo veliko zalogo izvrstnih 45 2—1

vipavskih vin

ki jih oddaja v vsaki množini od 56 litrov dalje. — Cene so zmerne, postrežba točna. Za pristnost vin jamči načelstvo.

Trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami, prodaja c. kr. šolskih knjig in igralnih kart Zvezna trgovina v Celju Rotovška ulica št. 2

prilporeča kancelijski, konceptni, pismeni, dokumentni, ministrski, ovitni in barvani papir; svinčnike, peresa, peresnike, radirke, kamenčke, tablice, gobice, črnilo itd. — Knjige v vseh velikostih, črtane, z eno ali dvema kolonama, v papir, platno, grad ali polsunje vezane. Odjemalne knjižice po raznih cenah. — Največja zaloga vseh tiskovin za občinske urade, krajne šolske svete, učiteljsvo, župnijske urade, okrajne zastope, užitninske zastope, hranilnice, posojilnice, odvetnike, notarje in privatnike.

Lastna zaloga šolskih zvezkov in risank.

Temni lak za šolske table. — Strune za gosli, citre, kitare in tamburice. — Štambilje, pečatniki, vignete (Siegelmarken) za urade in privatnike izvršuje se v najkrajšem času. — Dopisnice, umetne, pokrajinske in s cveticami od najpriprostejše do najfinejše. — Albumi za slike, dopisnice in poezije. — Zavitke za urade v vseh velikostih. Ceniki za tiskovine in pisarniške potrebščine so brezplačno na razpolago. — Trgovci in preprodajalci imajo izjemne cene. — Priznana dobro blago. Solidna in točna postrežba. 5 52—17

Ustanovljeno 1842. Električna sila. Telefon 154.

BRATA EBERL

tovarna oljnatih barv, laka in firneža v Ljubljani, Miklošičeve ulice 6 nasproti hotela „Union“ priporočata gg. šolskim vodjem in učiteljem v mestu in na deželi njihju priznana najboljši, črni, medli 19 52—4 lak za šolske table.

VERONIKA KENDA v Ljubljani na Dunajski cesti šte. 20

prilporeča p. n. krajnim šol. svetom, šol. vodstvom in učiteljsstvu svojo veliko zalogo pisalnih in risalnih potrebščin. Dalje imam v zalogi risalni papir raznih vrst v vseh predpisanih velikostih, pisalni in pisarniški papir, zavitke različne velikosti, veliko izbiro peres, držal, svinčnikov, gumic, krede, črnila, barvic, ravnil, ter vseh v to stroko spadajočih predmetov. 14 52—21 Postrežba točna in solidna. Glavna zaloga Jos. Petričevih zvezkov.

Anton Šarc Ljubljana, Sv. Petra cesta 8.

Specialna trgovina za opreme nevest. Moško, žensko, otroško in perilo za novorojence se po meri izdeluje solidno in najceneje. — Platno vseh širin za telesno in posteljno perilo, namizni prtji, serviete, garniture za kavo, bele in barvaste, brisalke, žepni robci, brisalne rute, šifon, širting, kreton, batist itd. itd. Najnovejše modele za perilo radi pokažemo na ogled. — Švicarske vezene.

Strogo solidno blago. Nizke stalne cene. Gg. učiteljem in njih rodbinam 5% popusta. Svetlolikalnica: Kolodvorske ulice št. 8. 15 52—20

Cenovnik zastoj in poštnine prosto. Največja in najbogatejša tvorniška zaloga priznana pravih švicarskih

Union-ur 31 52—4

katerih tvornic delničar sem in edini zastopnik za vso Kranjsko, ter zastopnik ur Schaffhausen, Klassig in Glashütte.

Velika zaloga zlatnine, srebrnine in dragocenih kamnov, kakor blaga od srebra in kinasrebra

Fr. Čuden urar in trgovec v Ljubljani Prešernove ulice

nasproti frančiškanskemu samostanu.

nasproti frančiškanskemu samostanu.